

ת"פ 14802/04/17 - אלום רמות בע"מ, מיכאל הרפז נגד מדינת ישראל

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 14802-04-17

28 יוני 2018

לפני: כב' השופט אסף הראל

המבקשים:

1. אלום רמות בע"מ
2. מיכאל הרפז

-

המשיבה:

מדינת ישראל

החלטה

בקשת הנאשמים מיום 29.5.18 למתן צו למסירת חומרים שבידי המאשימה. לאחר עיון בבקשה ובתשובת המאשימה, אני קובע כך:

1. בקשת הנאשמים איננה דורשת הכרעה בטענה להגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית. זו אמנם טענה שהנאשמים מתכוונים אולי להעלות כנראה בהמשך ההליך, אולם בבקשה דנן אין היא מועלית לצורך הכרעת בית הדין. תחת זאת, הבקשה דנן עניינה עתירה להורות למאשימה לספק לנאשמים נתונים סטטיסטיים (סעיפים א'-ה' לפתיח הבקשה) וכן העתק של נהלים על פיהם היא פועלת (סעיפים ו'-ז' לפתיח הבקשה). מטעם זה, אינני מכריע בטענת התובע בבקשתו - שהיא טענה לאכיפה בררנית במהותה - לפיה הגשת כתב האישום נעשתה בשל כך שהגיש תלונה למבקר המדינה בשנת 2014 וכן עתירה לבג"צ בשנת 2016, בהם השיג על סירובו של משרד העבודה להכיר בו כמנהל עבודה בהתאם להוראות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח - 1988.

2. בכל הנוגע לבקשה להורות למאשימה להעביר לנאשמים את הנהלים על פיהם היא מעמידה לדין בעבירות בניה נושא כתב האישום (סעיפים ו'-ז' לפתיח הבקשה), משיבה המאשימה כי אינה פועלת על פי נוהל פרטני בכל הנוגע להעמדה לדין בעבירות הבטיחות בעבודה, אלא פועלת על פי הוראות סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן - **החסד"פ**) ועל פי הנחיות פרקליט המדינה והיועץ המשפטי, וכן על פי ההלכה הפסוקה בענין הגשת כתבי אישום (סעיף 22 לתשובה). די בתשובה זו כדי לייתר את הבקשה, בפרט שהנחיות פרקליט המדינה והיועץ המשפטי לממשלה נגישים לציבור במרשתת.

3. את בקשתם לקבלת נתונים סטטיסטיים על כמות התיקים בהם הוגשו כתבי אישום נגד קבלני בנין

ומנהליהם בשל עבירות בטיחות בעבודה שלא נסתיימו בתאונה או נזק, משתיתים הנאשמים על טענה כי הגשת כתב האישום בעניינם נגועה באכיפה בררנית, בשל תלונה שהוגשה על ידי הנאשם 2 למבקר המדינה ועתירה שהוגשה לבג"צ. כאמור, אינני נדרש להכריע בשלב זה בטענה זו לאכיפה בררנית. כל שיש להכריע בו הינו האם עלה בידי הנאשמים להראות ראשית ראייה שיש בה כדי לסתור את חזקת תקינות מעשה המינהל, באופן שיחייב את המאשימה לספק את הנתונים הסטטיסטיים. בעת שבוחנים את אותה ראשית ראייה, אין להחמיר עם הנאשמים בדרישת ההוכחה הלכאורית. הטעם לכך הינו כי הנתונים הסטטיסטיים - שבאמצעותם יוכלו הנאשמים לברר את טענת האכיפה הבררנית כאשר זו תועלה על ידם (ככל שתועלה) - אינם מצויים בידי הנאשמים, אלא בידי המאשימה (ע"פ (ארצי) 14/07 **מדינת ישראל נ' הום סנטרס (עשה זאת בעצמך) בע"מ**, פס' 65 (22.11.07); עפ"א (ארצי) 16393-12-13 **מדינת ישראל נ' דואב**, פס' 22 ו- 43 (9.9.15) (להלן - **ענין דואב**)).

4. במקרה דנן, הציגו הנאשמים נתון סטטיסטי שנמסר להם על ידי המאשימה. על פי נתון סטטיסטי זה, בשנים 2013-2015, מספר המקרים בהם היה מעורב מר יוסי מרבנט, מנהל תחום חקירות במשרד העבודה (שהינו אחד מעדי התביעה של המאשימה) הנוגעים לעבירות בטיחות בעבודה אשר לא הסתיימו בתאונה, שהסתיימו בהגשת כתב אישום או בהטלת קנס, עמד על עשר מקרים (סעיף 13 ונספח ג' לבקשה). לטעמי, יש בנתון סטטיסטי זה שהציגו הנאשמים, כדי להוות ראשית ראייה שתצדיק לחייב את המאשימה להעביר להם נתונים סטטיסטיים, כפי שיפורט להלן. מדובר בראשית ראייה, מאחר ומבחינה מספרית, לא מדובר במספר רב של מקרים. מאחר ועל פי כתב האישום, לא הסתיימו המחדלים המיוחסים לנאשמים בתאונה, יש להניח כי המקרה המתואר בכתב האישום נמנה על אותם עשרה מקרים. ודוק: אינני קובע כי עצם העובדה שמדובר בעשרה מקרים, מצביעה על אכיפה בררנית. כל שאני קובע הוא כי הנאשמים הצליחו להציג ראשית ראייה שתצדיק לחייב את המאשימה לספק להם נתונים סטטיסטיים נוספים. אותם נתונים יסופקו לנאשמים במסגרת ההליך הפלילי כאן, מכח סמכות בית הדין להורות כך לפי סעיף 108 לחסד"פ (ענין דואב, פס' 38).

5. אין לקבל את בקשת הנאשמים להורות למאשימה לספק להם את "כל התיקים והמסמכים המצויים בהם" בכל המקרים בהם היו עבירות בטיחות בעבודה באתרי בניה. זו בקשה גורפת ומכבידה; היא אינה רלוונטית למקרה של הנאשמים; והיא עשויה להיות כרוכה בפגיעה בזכות הפרטיות של התאגידים והפרטים המעורבים באותם מקרים. תחת זאת, יש להורות למאשימה לספק לנאשמים נתונים סטטיסטיים בהתייחס למקרים אחרים הנסבים על סוגי העבירות בהם הואשמו הנאשמים: מדובר בעבירות שעניינן גידור (לרבות אי רישום בדיקת פיגומים בפנקס הכללי) ואי קיום דרכי גישה בטוחות.

6. משכך, על המאשימה לספק לנאשמים נתונים סטטיסטיים בנוגע לשני עניינים: ראשית, מה מספר הביקורות באתרי בניה בהם נמצאו עבירות בטיחות בעבודה שעניינן היעדר גידור נאות (לרבות אי רישום בדיקת פיגומים בפנקס הכללי) או אי קיום דרכי גישה בטוחות, או שני סוגי העבירות ביחד, אשר לא ארעה בהם תאונה שגרמה נזק לרכוש או לגוף. יוטעם כי אין למנות במקרים אלו ביקורות בהן נמצאו באתר הבניה, פרט לעבירות שעניינן היעדר גידור או אי קיום דרכי גישה בטוחות, גם עבירות בטיחות בעבודה מסוגים אחרים. שנית, כמה מתוך אותם מקרים הסתיימו בהגשת כתב אישום, וכנגד מי הוגש כתב האישום (האם כנגד התאגיד או גם נגד מנהלו). נתונים אלה יש לצמצם לתקופת שלוש השנים אותה ביקשו הנאשמים, 2013-2015, שהיא תקופה סבירה (ע"מ 2398/08 **מדינת ישראל נ' סגל** (19.6.11)). יתר הנתונים הסטטיסטיים שביקשו הנאשמים, אינם רלוונטיים. כך, למשל, המקרים בהם ארעה תאונה, אינם מקרים שניתן להשוותם למקרה נושא כתב האישום, בו אין טענה לקרות תאונה.

7. נתונים אלו תעביר המאשימה לנאשמים עד יום 15.8.18.

8. דיון הוכחות יתקיים ביום 13.1.19 בשעה 10:00. דיון זה ייוחד לחקירת עדי התביעה. על הנאשמים להתייצב לדיון באופן אישי, שאם לא כן ניתן יהיה לדון אותם בהיעדרם.

9. עד יום 1.9.18, תגיש המאשימה לבית הדין - עם העתק לנאשמים - תיק מוצגים אשר יכלול את הראיות בכתב שבכוונת המאשימה להגיש במהלך דיון ההוכחות. ככל שבין ראיות אלה קיים מסמך בכתב יד, על המאשימה לצרף לתיק המוצגים עותק שלו מוקלד במעבד תמלילים.

התיק יובא לעיוני ביום 10.9.18 לשם מעקב אחר הגשת תיק מוצגים על ידי המאשימה.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תשע"ח, (28 יוני 2018), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.